

Załącznik do uchwały Nr XVII/114/2012
Rady Powiatu Sokólskiego
z dnia 24 sierpnia 2012 r.
w sprawie uchwalenia Powiatowego
Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Powiecie Sokólskim

**POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU
PIECZY ZASTĘPCZEJ
W POWIECIE SOKÓLSKIM
NA LATA 2012-2014**

Sokółka, sierpień 2012 r.

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Podstawa prawna.....	5
2. Charakterystyka Powiatu.....	5
3. Charakterystyka rodzin zastępczych w powiecie sokólskim.....	5
4. Cel Programu.....	6
5. Kierunki działań.....	7
6. Podstawowe założenia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej	7
7. Coroczny Limit Rodzin Zastępczych Zawodowych dla Powiatu Sokólskiego na lata 2012-2014.....	7
8. Odbiorcy Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej.....	8
9. Realizator Programu.....	8
10. Monitoring i ewaluacja Programu.....	9
11. Źródła finansowania Programu.....	9

Wstęp

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 i Nr 288, poz. 1690 oraz z 2012 r. poz. 579), która określiła obowiązki jednostek samorządu terytorialnego oraz organów administracji rządowej w zakresie wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 182 ust. 1 ustawy w dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie i organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie sokólskim Starosta Sokólski wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, zwane dalej „PCPR”, zarządzeniem nr 12/2011 z dnia 31 października 2011 r.

Zadania realizowane są głównie poprzez:

- 1) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej i finansowanie ich pobytu w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziną i instytucjonalną pieczę zastępczą,
- 3) tworzenie warunków powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych oraz szkolenie kandydatów do pełnienia tych funkcji,
- 4) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa.

Wspieranie rodziny i organizowanie systemu pieczy zastępczej powinno służyć odbudowie i podtrzymaniu umiejętności uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej i pełnieniu ról społecznych. PCPR podejmuje także działania profilaktyczne, edukacyjne i wspierające rodzinę związane z pomocą psychologiczną, pedagogiczną, prawną i socjalną. Podejmowana jest współpraca z instytucjami takimi jak: sąd rodzinny, poradnie

psychologiczno- pedagogiczne, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, służba zdrowia, placówki oświatowe, świetlice socjoterapeutyczne i organizacje pozarządowe.

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej zakłada:

- 1) koordynację działań wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemem w rodzinie,
- 2) rozbudowę form pomocy dziecku i rodzinie,
- 3) pomoc z wykorzystaniem specjalistów i placówek pomocy działających na terenie powiatu sokólskiego,
- 4) określenie form i kierunków pomocy oraz zakresu interwencji w rodzinie.

I. Podstawa prawna

Zadania w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną określają przepisy:

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 i Nr 288, poz. 1690 oraz z 2012 r. poz. 579).
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706 i Nr 221, poz. 1738. z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842 i Nr 217, poz. 1427 oraz z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622 i Nr 149, poz. 887).
3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45 oraz z 2007 r. Nr 208, poz. 1507).
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 292, poz. 1720).
5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Sokólskim na lata 2006-2013 / uchwała Nr XL/318/06 Rady Powiatu Sokólskiego z dnia 30 czerwca 2006 r.

II. Charakterystyka Powiatu

Według danych meldunku kwartalnego z rejestru wyborców- II kwartał 2012 stan na dzień 30 czerwca 2012 r. powiat sokólski zamieszkiwało 72 530 osób. Według danych Powiatowego Urzędu Pracy w Sokółce stopa bezrobocia w powiecie wyniosła 16,7% (stan na maj 2012 r.), a w województwie podlaskim 14%. Fakt ten istotnie wpływa na sytuację ekonomiczną i społeczną rodzin, w tym rodzin z dziećmi.

III. Charakterystyka rodzin zastępczych w powiecie sokólskim

Rodzina zastępcza – to oparta na modelu wychowania rodzinnego forma pieczy zastępczej nad dziećmi i młodzieżą pozbawionymi trwale lub czasowo opieki rodziców biologicznych, która w pełnieniu swoich funkcji kieruje się dobrem przyjętego dziecka i poszanowaniem jego praw. Rodzina zastępcza zapewnia dziecku warunki rozwoju i wychowania odpowiednie do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju fizycznego i społecznego, możliwości zaspokajania indywidualnych potrzeb dziecka, możliwości

właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, odpowiednie warunki do odpoczynku i organizacji czasu wolnego.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy wprowadziła następujące formy pieczy zastępczej:

1) **rodzina zastępcza:**

- a) **spokrewniona** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- b) **niezawodowa** (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka),
- c) **zawodowa** (pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego lub zawodowa specjalistyczna);

2) **rodzinny dom dziecka;**

- 3) **rodziny pomocowe**, sprawujące opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad tym dzieckiem przez rodzinę zastępczą.

Według stanu na dzień 30 czerwca 2012 r. w powiecie sokólskim funkcjonują 53 rodziny zastępcze, w tym 10 rodzin niezawodowych i 43 rodziny zastępcze spokrewnione. Ogółem w rodzinach zastępczych przebywa 70 dzieci.

Z rodzinami zastępczymi prowadzi się pracę socjalną polegającą na odbywaniu wizyt monitorujących, mających na celu ustalenie sytuacji dziecka, sposobu sprawowania opieki, dbania o zapewnienie dziecku prawidłowych warunków rozwoju i wychowania, odpowiednich do jego stanu zdrowia i poziomu rozwoju. Udziela się również pomocy w rozwiązywaniu różnorodnych problemów dotyczących powierzonych dzieci, jak i pełnoletnich wychowanków. PCPR sprawując nadzór nad prawidłowym procesem wychowawczym dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych współpracuje z innymi jednostkami pomocy społecznej, sądami, policją i placówkami oświatowymi.

IV. Cel Programu

Celem Programu jest wskazanie kierunków działań na rzecz pieczy zastępczej oraz skoordynowanie działań profilaktyczno-opiekuńczych prowadzonych przez wszystkie instytucje zajmujące się opieką nad dzieckiem i rodziną w powiecie sokólskim. Bardzo ważnym elementem programu jest obszar tworzenia i wspierania rodzinnych form opieki

zastępczej. Obejmuje on propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego, poszukiwanie i szkolenie kandydatów na niespokrewnione i zawodowe rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz pomoc usamodzielnianym wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze.

V. Kierunki działań

1. Tworzenie zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych.
2. Realizacja procesu diagnostyczno- kwalifikacyjnego kandydatów na rodziców zastępczych.
3. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki rodzinnej.
4. Wspieranie rodziców zastępczych w wypełnianiu funkcji wychowawczej.
5. Współpraca i koordynacja lokalnych instytucji służb na rzecz aktywizacji rodziny naturalnej w celu poprawy sytuacji życiowej oraz zmiany stylu życia.
6. Współpraca z rodzicami naturalnymi dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzicielstwa zastępczego.

VI. Podstawowe założenia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej

1. Poprawa w funkcjonowaniu rodzin biologicznych.
2. Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.
3. Objęcie rodzin zastępczych pomocą specjalistyczną.
4. Udzielenie rodzinom zastępczym wsparcia, także od organizacji pozarządowych.

VII. Coroczny Limit Rodzin Zastępczych Zawodowych dla Powiatu Sokólskiego na lata 2012-2014

Z rodziną zastępczą niezawodową spełniającą warunki do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, posiadającą opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka, starosta zawiera, na wniosek tej rodziny, umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej. (art. 54 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej)

Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2012-2014

L. p.	ROK	LICZBA RODZIN
1.	2012	1
2.	2013	2
3.	2014	3

Na wielkość limitu wpływa, oprócz zapotrzebowania na rodziny zastępcze, wysokość środków finansowych jakimi Powiat będzie dysponował na ten cel.

VIII. Odbiorcy Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej

1. Dzieci przebywające w pieczy zastępczej,
2. Rodziny zastępcze i osoby prowadzące rodzinne domy dziecka,
3. Rodzice naturalni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
4. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz kandydaci do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo- wychowawczej typu rodzinnego,
5. Rodziny pomocowe sprawujące czasową opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców.

IX. Realizator Programu

Realizatorem Programu będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, przy współpracy:

- 1) rodzin zastępczych,
- 2) rodzin pomocowych,
- 3) placówek opiekuńczo- wychowawczych,
- 4) policji i innych podmiotów działających na terenie powiatu, które mogą przyczynić się do poprawniejszego funkcjonowania rodziny.

X. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring polega na zbieraniu informacji dotyczących wykonanych zadań od PCPR w Sokółce. Dokonywana będzie ocena stopnia realizacji zadań i zakładanych celów Programu.

Przedmiotem oceny będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Podstawę oceny stanowią będą:

- 1) opracowane plany pomocy dziecku,
- 2) indywidualne programy usamodzielnienia,
- 3) przeprowadzone oceny sytuacji dziecka oraz funkcjonowania rodziny zastępczej,
- 4) oceny beneficjentów Programu,
- 5) wydane decyzje administracyjne o przyznawanych świadczeniach.

Zgodnie z art. 182 ust. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 i Nr 288, poz. 1690 oraz z 2012 r. poz. 579), Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa zarządowi powiatu coroczne sprawozdanie z działalności powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz przedstawia zestawienie potrzeb w zakresie systemu pieczy zastępczej.

XI. Źródła finansowania Programu.

Źródłem finansowania zadań Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012- 2014 będą środki finansowe pochodzące:

- 1) z budżetu Powiatu Sokólskiego,
- 2) z budżetu państwa w ramach dotacji na dofinansowanie zadań własnych,
- 3) z budżetu samorządów gminnych, zobowiązanych do współfinansowania pobytu dzieci w pieczy zastępczej,
- 4) z budżetów innych powiatów, zobowiązanych do zwrotu wydatków na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej na terenie powiatu sokólskiego,
- 5) z odpłatności rodziców biologicznych,
- 6) ze środków pozyskanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.